

כ"ו אייר אייר ה'תשע"ו 3.6.16

מגזין מס' 382

ערב שבת פרשת במדבר/מברכים חודש סיון
קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

החייך כסנא

יציאת מצרים ברוחניות תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב קלב

כל תהליך אמיתי של תיקון וחינוך עצמי פנימי בנפש האדם הוא בחינת 'יציאת מצרים' ברוחניות. כל עוד שבוי האדם בהרגלים הזועקים לשינוי, הרי ששרוי הוא בבחינת עוני 'מצרים', לשון מיצר וגבול (ובלשון החסידות: מצב של 'מוחין דקטנות'). ואילו הזוכה להשתחרר מטבעו והרגליו השתחררות גמורה, חי הוא בבחינת 'ארץ ישראל - ארץ טובה ורחבה' (מצב של 'רחבות וגדלות המוחין').

אמנם בתווך, בין שני המצבים - 'ארץ מצרים' ו'ארץ ישראל' - מפריד המדבר הגדול...

כשם שביציאת בני ישראל מארץ מצרים לא ניתן היה לדלג בבת אחת מן הקצה אל הקצה, וקודם ביאתם לארץ המובטחת הוכרחו לעבור דרך 'ממוצע ביניים', הוא המדבר... כך גם ביציאת מצרים הרוחנית הנתבעת מן האדם בכל דור ודור.

אי אפשר לו לאדם להתבגר (לקחת אחריות) בבת אחת. אין פתרונות פלא! יציאת מצרים הרוחנית, בכללות ופרטות חיי האדם, הינה לעולם תהליך מתמשך הכולל שלושה שלבים:

א. ראשית העבודה, 'הכנעה' - התעוררות האדם להודות בחולשותיו ולהכיר בצורך לתקן (התעוררות הבאה בדרך כלל על כרחו מלמעלה);

ב. שלב הביניים, 'הבדלה' - עבודת האדם בכוחות עצמו להסיח דעתו מה'בלתי רצוי' לטובת ההתמקדות ב'רצוי';

ג. ה'המתקה' - גאולת האדם הפרטית (הבאה מלמעלה לאחר ולפי ערך יגיעתו לצאת ממיצרו בכוחות עצמו).

אם חפצי חיים אנו, מחוייבים אנו לדעת ולהפנים כי בבואנו לצאת ממצבנו הטבעי ה'ילדותי' שמצד 'מוחין דקטנות' (המאופיין בתנועת הנפש של "תנו לי, תנו לי", "אני המרכז והכל סביבי"), הנה בטרם מגיעים אנו אל הבגרות הבשלה שמצד 'מוחין דגדלות' (חיים המתנהלים כבר בהרמוניה עם המציאות, ועל כל פנים פטורים ממעמסם הכבד של ויכוחים פנימיים מול כללי החיים), שומה עלינו לעבור דרך שלב הכנעת הישות - היא התמסרותנו הגמורה לשרת בקבלת עול את ה'נכון בגלל שהוא נכון'.

לוח שיעורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com

התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

שבת מברכים חודש סיון

בשבת שלפני ראש חודש, מודיעים בבית הכנסת ברוב עם אודות היום, השעה והרגע המדויק בו חל מולד הלבנה ובאיזה יום יחול ראש החודש. בשבת זו, פרשת 'במדבר', מכריזים: המולד יהיה ביום ראשון, שעה 11 בבוקר, 441 דקות. ראש חודש סיון ביום שלישי הבא עלינו לטובה. לאחר מכן, בעומדו עם ספר התורה בידיו, מברך שליח הציבור את נוסח ברכת החודש, ומייחל עם הציבור כולו שהחודש הבא עלינו לטובה יהיה מבורך בגשמיות וברוחניות.

אמירת תהילים בציבור

בשבת זו, השכם בבוקר, מתקבצים בבית הכנסת לאמירת כל ספר תהילים בציבור. אחרי אמירת התהילים יאמר 'קדיש יתום' מי שהוריו אינם בין החיים. ואם יש אזכרה או אבל ('חיוב') - יאמרו קדיש אחר כל ספר, ויאמרו תחילה ה'יהי רצון' המיוחד שאחרי כל ספר וספר. אחרי כן נוהגים ללמוד מאמר חסידות שיהיה מובן לכל, ולאחר הלימוד מתפללים תפילת שחרית.

אודות אמירת תהילים בציבור בשבת מברכים אמר אדמו"ר הרי"צ: "דבר אמירת תהילים האמור, אינו שייך לאיזה נוסח... ומצד אהבת ישראל... עלינו להשתדל בכל מיני השתדלות, אשר יוקבע בכל הבתי כנסיות באיזה נוסח שיהיה".

והוסיף על כך הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו: "כשיבוא משיח, לא יידע שום 'קונצים' אלא ידרוש...

כתוב בפתק: על כמה יהודים פעלת שישתדלו לומר את כל התהילים בשבת מברכים?"

מתברכים כל הימים

כידוע, מן השבת, יום המנוחה וההתעלות, מתברכים כל ימות השבוע - הן הימים שלפניה והן אלה שלאחריה. הימים שקודם השבת הינם ימי הכנה לשבת, ועל הימים שלאחריה נמשכת השראתה. אמנם בשבת זו, בה מברכים החודש, נוספת מעלה יתירה - ממנה מתברך ראש החודש (הכולל את כל ימות החודש הבאים עלינו לטובה), על מועדיו והימים המיוחדים שבו.

בשבת זו, לאחר תפילת שחרית נוהגים להתוועד, שבת אחים גם יחד, כדי להכין ולעורר עצמנו להכנס לימי החודש הבא בשמחה ובטוב לבב מתוך הוספה בעניני נר מצוה ותורה אור.

חודש סיון - החודש התשיעי מתשרי למניין בריאת העולם, והשלישי מניסן למניין יציאת מצרים. מקור השם "סיון" במונח האשורי "סיונו", שפירושו - עת להט השמש. בלוח החקלאי שנחשף בחפירות 'גזר' העתיקה נקרא החודש "קציר כל" - קציר כללי. חודש סיון הוא חודש מלא ובו שלושים יום. מזלו - תאומים. המדרש מבאר שייכותו של מזל תאומים לחודש סיון - "אמר הקדוש ברוך הוא: נתתי את התורה בחודש השלישי במזל תאומים, שאם יבקש עשיו הרשע (=אחיו התאום של יעקב - ישראל) להתגייר ולבוא ללמוד (=ולקיים) תורה - יבוא וילמד!" (פסיקתא דרב כהנא י"ב)

ימים ואירועים מיוחדים בחולל סיון

להלן הימים המיוחדים שבחודש סיון, אודות חלקם נרחיב את הדיבור לכשיהיו סמוכים יותר:

א' סיון – ראש חודש. מיום זה ועד י"ב בסיון אין אומרים 'תחנון'. ביום זה באו בני ישראל למדבר סיני (שמות י"ט).

ו' סיון – חג השבועות, ולו ארבעה שמות:

חג הקציר – על שם קציר החיטים שבימים אלה. החיטים הן האחרונות להבשיל בתבואות השנה ובהן כלתה עונת קציר השנה, ובחג מביאים מנחה חדשה לבית ה'. זהו שכתוב: **"וחג הקציר ביכורי מעשיך אשר תזרע בשדה"**.

חג שבועות – על שם ספירת העומר שספרנו במהלך שבועה השבועות שלפניו, וביום החמישים חג לה' ולתורה שניתנה ביום זה. וזהו שכתוב: **"וחג שבועות תעשה לך ביכורי קציר חיטים"**; **"ועשית חג שבועות לה' אלקיך"**.

יום הביכורים – על שם לחם המנחה החדשה, שמניפים ביום זה במקדש מן התבואה החדשה. מנחה זו היא המתירה הבאת מנחות מן התבואה החדשה למקדש. ביום זה מתחילה עונת הביכורים – כל איש ישראל נוטל

מראשית פרי אדמתו, משבעת המינים שנשתבחה בהם ארץ ישראל, מניחם בטנא ומביאם לבית ה', ככתוב **"ולקח הכהן הטנא מידו והניחו לפני מזבח ה' אלקים"**; וכן כתוב: **"וביום הביכורים בהקריבכם מנחה חדשה"**.

עצרת – מקור שם זה אינו במקרא. חז"ל קראוהו כך בכל מקום לפי שחג זה (לבד היותו רגל בפני עצמו) הוא בבחינת המשך וסיום (שמיני) לשבעת ימי חג המצות וקשור עמהם. ימי הספירה שבין חג הפסח לחג השבועות אינם מהווים הפסק, והם כחולו של מועד בין שני החגים (על דרך שמיני עצרת הבא בהמשך לחג הסוכות), ומכאן שמו – עצרת, כלומר, עצרת של פסח.

חג השבועות הוא יום ההסתלקות (הילולא) של דוד המלך עליו השלום, ושל רבי ישראל הבעל שם טוב הקדוש.

כ"ח סיון – היום בו הגיע הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו, ונוות ביתו לחוף מבטחים בארה"ב – בצאתם מאירופה הבוערת – בשנת תש"א (1941).

קודם ציווי "הוכח תוכיח", כתוב "ולא תשנא את אחיך", כי זהו תנאי מוקדם לתוכחה. ואחר-זה כתוב "ולא תשא עליו חטא", כלומר, שאם לא פעלה התוכחה, בודאי אתה האשם, שלא היו דבריך דברים היוצאים מן הלב.

(על פי 'היום יום' כ"ו אייר)

הסיפור השבועי

הנר הקטן

לאחר תחנונים הגיעו האב והבן להסכמה. זה היה לפני יותר ממאתיים וחמישים שנה, בתקופה שבה לא היתה תאורת חשמל, והלומדים בלילה למדו לאור נרות שהציבו לידם. האב סיכם עם שמש בית המדרש כי ייתן לבנו נר קטן בלבד, העשוי לדלוק זמן לא רב, והאב הורה לבנו כי מיד כשהנר כבה עליו לשוב לביתו.

קיבל עליו הנער את מצות אביו והוסיף ללמוד בלילות בעונג ובהתלהבות כמנהגו. בכל ערב היה שב מיד כשכבה הנר, כפי שהתחייב.

זה היה באחד הלילות. ישראל הלך לבית המדרש, בני הבית שכבו לישון, ועם עלות השחר התעורר ר' שבת, הביט במיטת בנו והנה המיטה ריקה והנער איננו...

בדאגה העיר את אשתו, וגם היא התמלאה דאגה. בית המדרש כבר סגור בשעה כזאת, והיכן הילד יכול להימצא? ר' שבת החליט לגשת אל ביתו של רב העיר. "מי יודע", אמר לאשתו, "אולי התקשה בלימודו והלך לשאול אצל הרב?".

הרב אמר לר' שבת שלא ראה את הילד, אך הציע לאב המודאג כי ילך עמו לבית המדרש, אולי בכל זאת הילד עדיין שם. אולי נרדם בעת לימודו והוא מנמנם על הספסל.

יחדיו פסעו השניים ברחובות החשוכים, ורק קול פסיעותיהם הפר את דממת הלילה.

בהיכנסם אל בית המדרש נגלה לעיניהם מראה מלבב: יושב לו ישראל הקטן ולומד בשקידה, והנר הקטן שלידו מפיק אור סביבו. מרוב עיונו והתעמקותו אף לא שת לבו אל הנכנסים.

"ברוך השם!", קרא ר' שבת, ועל פניו הדאגות

זה היה מחזה שגרתי בעיר אפטה: ילד רך, ישראל שמו, שעדיין לא מלאו לו עשר שנים, יושב מדי יום בבית המדרש אחרי סיום לימודיו עם המלמד. עֲרַמַת ספרים נערמת סביבו, וכל כולו שקוע בהם בחדווה גלויה, כאילו הוא שוחה בים להנאתו.

ר' שבת, אביו של הילד, היה איש פשוט ועני. לפרנסתו עסק בכריכת ספרים. הוא היה מהדר במצוות וירא שמים, אך לא היה בעל ידיעות גדולות במיוחד בתורה. "ילד פלא הוא זה", אמרו אנשי העיר על בנו.

כבר בהגיעו למלמד הראשון, ראה זה כי תפיסתו המהירה של הילד רבה מן המקובל בגיל הזה. באין ברירה העביר אותו למלמדים של הילדים הבוגרים, הלומדים ברמות גבוהות יותר. גם שם הפתיע הילד בהישגיו, ובמהרה רמת הלימודים לא היתה במידה שתשביע את צימאונו העצום של הילד.

בכל ערב, לאחר שאכל את ארוחתו עם הוריו, היה הילד מבקש את רשותם לצאת ללמוד עוד בבית המדרש. בשעה שכל חבריו כבר היו עייפים מפעילויות היום והיו נכנסים למיטותיהם לשנת הלילה, היה ישראל נעִשָּׂה עֲרַנִי יותר, ותשוקתו הבושרת וצימאונו ללימוד התורה הקדושה היו מתעצמים. כך רץ מדי ערב לבית המדרש בחשק ובהתלהבות.

בתחילה הקפיד ישראל לחזור לביתו בזמן שקבעו לו הוריו, אולם אט אט החל לאחר. מפעם לפעם נעשה האיחור גדול יותר, עד שאביו החליט להענישו על כך. לא היתה לו יכולת להעריך את גודל כישרונותיו של בנו, והוא סבר כי לא ראוי להרשות לו עוד ללכת ללמוד בלילה.

בתוך כך הדליק השמש נר אחר. דמעות עלו בעיני הילד, אך הוא ענה בשקט ובצניעות: "לא כיביתי, אבא. הנר כבה מאליו". שתיקה השתררה בבית המדרש. ר' שבתי התקשה לעכל את המתרחש. הוא ידע שבנו לעולם לא ישקר, אולם לא היה מסוגל להבין כיצד דלק הנר הקטן כל הלילה עד לרגע הזה.

הרב הפר את השתיקה. הוא פנה אל ר' שבתי ואמר בהתרגשות: "אשריך, ר' שבתי, שזכית לבן שכזה. אין זאת אלא שלימודו של הנער גרם נחת רוח גדולה בשמים, עד שהקב"ה שלח את מלאכיו לשמור את הנר הקטן לבל יכבה. נס נעשה לו, בזכות קדושתו ודבקותו בתורה. ימים יגידו וישראל בנך ודאי יהיה גדול בישראל!".

מאותו יום לא התערב עוד ר' שבתי בלימודיו של בנו. הילד עלה ושגשג בתורה ובקדושה, עד שהיה לאחד מגדולי ישראל ומראשי תנועת החסידות, הלוא הוא הצדיק רבי ישראל מקוז'ניץ, הנודע בכינויו 'המגיד מקוז'ניץ'.

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

השתפכה נהרה של שמחה. אולם ברגע שלאחר מכן התמלא ליבו כעס. כיצד העז הבן להמרות את פיו אחרי ההסכם שעשו ביניהם?! ואולי הגבאי הוא שהפר את הסיכום ונתן לילד נר גדול, או שמא הבן השיג בעורמה נר גדול?.

בתוך כך נכנס לבית המדרש השמש, שבא להכין את המקום לקראת היום החדש. בראותו אותו פנה אליו ר' שבתי, בנופפו לעברו באצבע מאשימה: "הלוא הבטחת לי שתיתן לבני נר קטן, ומדוע נתת לו נר גדול?".

נדהם השמש מהשאלה והבהיר: "חלילה, נתתי לו כמדי לילה נר קטן, כפי שסיכמנו", אמר.

פתאום התנער ישראל מעיונו העמוק והרים את ראשו. רק אז הבחין בשלושת האנשים המשוחרים עליו ומביטים לעברו. לרגע התבייש, ומיד פנה אל אביו בהכנעה ובהתנצלות: "אוי, אבא!".

באותו רגע כבה הנר ואפלה גמורה מילאה את בית המדרש. האב חשב כי בנו כיבה את הנר וגער בו: "אינך מתבייש, ישראל?! כיצד מעז אתה לכבות את הנר בנוכחות הרב ובנוכחותי?".

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת במדבר

מפקד למניינם של בני ישראל

בא' באייר, בשנה השנייה לצאתם מארץ מצרים, מצוה הקב"ה את משה למנות את בני ישראל (גברים הכשירים לשרת בצבא מגיל עשרים שנה ומעלה). חודש ימים לאחר הקמת המשכן (בא' בניסן) והשכנת השכינה בו, מונה אותם הקב"ה כאות לחביבותם.

התורה מזכירה את כל שניים עשר ראשי השבטים, ומסכמת את מנין הגברים בכל שבט ושבט:

ראובן: 46,500 ; **שמעון:** 59,300 ; **יהודה:** 74,600 ;
יששכר: 54,400 ; **זבולון:** 57,400 ; **אפרים** (יוסף): 40,500 ;
מנשה (יוסף): 32,200 ; **בנימין:** 35,400 ; **דן:** 62,700 ; **אשר:** 41,500 ; **גד:** 45,650 ; **נפתלי:** 53,400 ; **סך הכול נמנו:** 603,550 נפש.

שבט לוי ועבודתו בקודש

שבט לוי, שנבחר לשרת ולשמש במשכן אינו נכלל במנין העם. בני שבט זה (הממונים על פירוק המשכן וכליו, נשיאתו במסעות בני ישראל במדבר והקמתו מחדש בכל חניה) ממוקמים תמיד בסמוך למשכן לשומרו מכניסתם של זרים.

סדר חנייתם ומסעם של בני ישראל

ה' מצוה את משה ואהרן על סדר חנייתם ומסעם של שניים עשר השבטים סביב המשכן. השבטים מחולקים לארבע קבוצות בארבעת צידי המשכן, כל שבט על דגלו: ממזרח למשכן מחנה שבט יהודה, ועימו נלווים השבטים יששכר וזבולון.

שמעון וגד.

בדרומו של המשכן מחנה שבט ראובן, ועימו השבטים מערבית למשכן מחנה שבט אפרים, ועימו השבטים מנשה ובנימין.

ומצפון למשכן מחנה שבט דן, ועימו השבטים אשר ונפתלי.

לשבט לוי, כאמור, מחנה מיוחד ועצמאי במרכזם של כל המחנות בסמוך לאוהל מועד (הוא המשכן).

וכך יוצאים בני ישראל לכל מסעותיהם במדבר: כאשר מתעלה הענן מעל המשכן, אות הוא ליציאת העם למסע. לאחר פירוק המשכן ועריכת כל ההכנות ליציאה לדרך, יוצאים בני שבט יהודה בראשונה ואיתם שני השבטים הנלווים אליהם. בעקבותיהם יוצאים בזה אחר זה שאר שבטי ישראל על פי סדר חנייתם.

אהרן ובניו הכהנים

עם סיום מפקד בני ישראל, מספרת התורה אודות משפחת הכהונה. בראש המשפחה אהרן הכהן הגדול, אחי משה רבנו. עמו נמשכו לכהונה גם בניו: נדב ואביהו (אשר מתו חשוכי ילדים בהקריבם אש זרה) ואלעזר ואיתמר. מאוחר יותר נמשך לכהן גם פנחס בן אלעזר (שנולד לאחר משיחת הכהנים ולא נמשח יחד עמם) בזכות מסירות נפשו לה', כמסופר להלן בפרשת פנחס.

קדושת הלויים והכהנים ועבודתם בקודש

לשבט לוי המקודש לה' נועד תפקיד מיוחד בעם ישראל. הלויים (שאינם כהנים) מופקדים על שמירת המשכן,

והכהנים מבני השבט משרתים בעבודת המשכן (הקרבת הקורבנות וכו').

מתחילה בכורי ישראל (ש'ניקנו' לה' שעה שהופרשו לחיים מבכורי מצרים שמתו ב'מכת בכורות') הם שהוקדשו לעבודת המשכן ושמירתו, אולם בשל השתתפותם בחטא העגל איבדו הם את קדושתם, ובני לוי, שלא השתתפו כלל בחטא זה הוקדשו תחתם לעבודת הקודש.

מפקד שבט לוי, סדר חנייתם ותפקידיהם

עתה נמנים בנפרד בני לוי, שכאמור לא התפקדו במפקד הכללי של בני ישראל, ומפאת קדושתם מצוה ה' את משה למנות את כל הזכרים שבשבט מבן חודש ומעלה. התורה מוסיפה ומתארת את אופן וסדר חנייתם ומסעם של שלושת ראשי בתי האב שבשבט זה – גרשון, קהת ומררי – וכן את חלוקת תפקידיהם בקודש:

משפחת גרשון, מניינם 7,500 זכרים. מקום חנייתם ממערב למשכן ותפקידם לשאת (בעת המסעות) את ריעות המשכן, שעריהם וקלעי החצר ואביזריהם.

משפחת קהת, מניינם 8,600 זכרים. מקום חנייתם מדרום למשכן והם מופקדים על נשיאת כלי המשכן הפנימיים: השולחן, המנורה, המזבחות וכלי הקודש. אמנם כיון שכלים מקודשים אלה נמצאים בתוך המשכן (מקום שהכניסה אליו מותרת רק לכהנים), על כן רק לאחר כיסוי הכלים על ידי הכהנים (ופירוק המשכן) רשאים בני קהת הלוויים לשאתם. בהקשר זה מטיל הקב"ה על הכהנים את האחריות לשלומם וגורלם של בני קהת

ומזהירים על כיסויים הנאות של כלי הקודש.

משפחת מררי, מניינם 6,200 זכרים. מקום חנייתם צפונית למשכן ותפקידם לשאת את קרשי המשכן, בריחיו, עמודיו ואדניו, עמודי החצר, היתדות ושאר כלי עבודתו. בני שבט לוי המשמשים בקודש בתפקידים האמורים הינם מגיל שלושים עד גיל חמישים.

למרות השתייכותם המשפחתית מובדלים משה ואהרן ומשפחותיהם מאחיהם הלוויים וחונים בנפרד במזרחו של המשכן.

פדיון הבכורות מעבודת הקודש

משה מונה את בכורי ישראל מגיל חודש ומעלה ומניינם עולה ל-22,273. 22,000 בני שבט לוי נכנסים תחת בכורי ישראל לעבודת הקודש [אף שמספרם של בני לוי מגיע לפי חישוב פשוט ל-22,300 נפש, בכל זאת מסכמת התורה ואומרת כי מניינם הוא 22,000 נפש....?!]. ההסבר לכך: סיכום מפקד בני לוי נועד לחישוב פדיון בכורות ישראל מעבודת הקודש והחלפתם בלוויים הנוטלים את תפקידם (כפי שהתורה מבהירה מיד בהמשך), ומכיון ש-300 מהלוויים הינם בעצמם בכורים (שבלאו הכי מוטלת עליהם העבודה), הרי שלא הוצרכה התורה לכללם בסיכום], ובנוגע ל-273 הבכורים העודפים, מצוה ה' לפדותם על ידי מתן חמשה שקלי כסף בעבור כל בכור. בהגרלה שמקיים משה בין כל בכורי ישראל עולים 273 הבכורים העודפים, ודמי פדיונם ניתנים לאהרן ובניו הכהנים.

מפקד שיש בו כוח

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

'נקודת היהדות' שווה אצל הגדול שבגדולים ואצל הקטן שבקטנים. כחו של המניין בכך, שהוא חושף ומגלה את 'נקודת היהדות' שיש בכל אדם מישראל.

מתוך חיבתן לפניו מונה אותם כל שעה

לאורך כל ההיסטוריה היהודית מסרו רבבות יהודים את נפשם ואת נפש ילדיהם על קידוש השם. עלו על המוקד, עונו והומתו – ובלבד שלא להמיר את דתם ולא להתכחש לאלוקיהם. גם יהודים פשוטים ועמי הארץ מסרו את נפשם בהכרה מלאה ובלי שום פקפוקים.

גבורה זו מעוררת פליאה: הרי התורה קובעת כי "אין לך דבר שעומד בפני התשובה". גם אם היו מסכימים, חס ושלום, לעבוד עבודה זרה למראית עין, היתה בידם תמיד היכולת לחזור בתשובה, וכאשר התשובה היא שלימה (תשובה מאהבה) – "נעקר עונו מתחילתו". מדוע אפוא לא עלתה מחשבה כזאת על דעתם, אלא הם בחרו בפשטות למסור את נפשם ובלבד שלא להיפרד לרגע מהקב"ה?

'נקודת היהדות'

כאן אנו רואים את הקשר המיוחד שקיים בין נשמת היהודי לבין הקב"ה. בלב כל יהודי שוכנת 'נקודת היהדות', שאינה מאפשרת לו להינתק מהקב"ה ולו להרף עין. 'נקודת היהדות' היא למעלה מהזמן, ולגביה אין כל הבדל בין זמן קצר לארוך. מבחינתה, התנתקות מה', אף לרגע קט, אינה באה בחשבון, כאילו היתה התנתקות לנצח. לכן היא אינה 'מרשה' ליהודי להיפרד מה' אף לרגע, אפילו במחיר חייו.

ביטוי לכך אפשר למצוא בפרשתנו, בציווי של הקב"ה לספור את עם ישראל. מסביר רש"י: "מתוך חיבתן לפניו, מונה אותם כל שעה". אי אפשר לומר שהכוונה היא כפשוטו, שהקב"ה מונה את עם ישראל כל שעה ממש,

שכן מאז יציאת מצרים ועד עתה נערכו רק תשעה מפקדים של העם (המניין העשירי יהיה בבוא הגאולה). אלא יש כאן ביטוי לקשר שקיים "כל שעה" בין ישראל לקב"ה.

במניין כולם שווים

ענינו של מניין הוא, שהכול נמנים בצורה שווה – הגדול שבגדולים אינו שווה יותר מאחד והקטן שבקטנים אינו שווה פחות מאחד. מכאן, שהמניין אינו מתייחס למעלות ולתכונות המוגדרות של כל אדם (שבהם יש שינויים גדולים בין איש לרעהו), אלא למהות פנימית עמוקה שהיא שווה בכולם.

מהות משותפת זו היא 'נקודת היהדות', שהיא שווה אצל הגדול שבגדולים ואצל הקטן שבקטנים. כחו של המניין בכך, שהוא חושף ומגלה את 'נקודת היהדות' שיש בכל אדם מישראל.

עוזר להתגבר

זהו הפירוש הפנימי בדברי רש"י: "מונה אותם כל שעה". המניין של בני ישראל, שהוא ביטוי לחיבתו של הקב"ה, משפיע עליהם כל שעה וכל רגע, עד שאין הם יכולים להיפרד ממנו אפילו לשעה קלה, ואפילו כשהם יודעים שיוכלו לתקן זאת על ידי התשובה.

המניין הזה שמנה הקב"ה את עם ישראל לא היה רק לאותו זמן, אלא יש בזה כח נצחי. בכך נותן הקב"ה לכל יהודי, במשך כל הדורות, כח להתגבר על כל פיתויי יצר הרע. כשיהודי מעורר את 'נקודת היהדות' שבו, הוא מרגיש שכל חטא ועוון עלול לנתקו מהקב"ה, וכך ייקל עליו לעמוד מול היצר ולהישאר דבוק בקדושתו של הקב"ה ולא לחטוא אפילו לשעה קלה.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת", על פי

ספר השיחות 'ליקוטי שיחות' כרך ח')

האחדות האמיתית - סביב התורה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

התאחדות עם ישראל סביב התורה, יוצרת אחדות בין כל נשמות ישראל לבין שורשן הראשון – הקב"ה, ולכן זו אחדות "כאיש אחד בלב אחד".

לעולם קורין פרשת במדבר סיני קודם עצרת

את פרשת במדבר קוראים תמיד לפני חג השבועות, ומכאן שהיא בבחינת הכנה לחג השבועות. בכל שנה בחג השבועות נותן לנו הקב"ה מחדש את התורה, ולכן ברור, שההכנות לקבלתה המחודשת צריכות להיות בדוגמת ההכנות לקבלת התורה בפעם הראשונה. ההכנות לקבלת התורה היו השלום והאחדות. חז"ל למדו זאת מהפסוק "ויחן שם ישראל נגד ההר". לא נאמר "ויחנו", לשון רבים (כתחילת הפסוק: "ויסעו מרפידים... ויחנו במדבר"), אלא "ויחן", לשון יחיד. רמז לכך שהם התייצבו לקבלת התורה "כאיש אחד בלב אחד".

אגודה אחת

וכך נאמר במדרש: "ביקש הקב"ה ליתן תורה לישראל בשעה שיצאו ממצרים, והיו חלוקים אלו על אלו... כשבאו לסיני – הושוו כולם אגודה אחת... אמר הקב"ה: התורה, כולה שלום, ולמי אני נותנה? לאומה שהיא אוהבת שלום".

אין מדובר בסתם אחדות, אלא האחדות שהיא "נגד ההר" ואחדות סביב מה שהוא מייצג, היינו: התורה והמצוות. כשיהודים מתאחדים על ידי התורה, יש לאחדות זו קיום אמיתי ונצחי, והיא גם מביאה רוב ברכה ושפע מלמעלה.

בסיס אמיתי

כחה של האחדות – עצום. אפשר להשיג באמצעותה כל מה שרוצים, ואפילו אם ההתאחדות היא למטרה שלילית.

זה היה סודו של 'דור הפלגה', שהיה – "שפה אחת ודברים אחדים" – דור מאוחד ומלוכד, ועד שאמר על כך הקב"ה: "ועתה לא ייבצר מהם כל אשר יזמו לעשות". אולם סופה של אחדות זו להיכשל, כי אין קיום לאחדות שלא על פי התורה.

האחדות סביב מתן התורה היא אחדות שבבסיסה היא אמיתית. בשעת מעמד הר סיני גילה הקב"ה את פנימיותו לעם ישראל. בתורה הוא הכניס, כביכול, את 'נפשו'. ולכן, כאשר עם ישראל מתאחד סביב התורה, נוצרת כאן אחדות בין כל נשמות ישראל לבין שורשן הראשון – הקב"ה. כך מגיעים לאחדות אמיתית של "כאיש אחד בלב אחד".

מעשה אחד

מזה אנו למדים, שההכנה לחג השבועות היא התחזקות באהבת ישראל, והדבר צריך להתבטא בהשתדלות לקרב יהודי שני לאור התורה. כך אין זו אחדות ערטילאית (מופשטת), אלא אחדות מוחשית סביב התורה וקיום מצוותיה.

וצריך לדעת, שהכל תלוי בכל אחד ואחת באופן אישי. המגיד ממזריטש (רבו של בעל התניא) פירש את המשנה "דע מה למעלה ממך": דע, שכל מה שקורה למעלה, בעולמות העליונים, הכול הוא "ממך" – הכול תלוי בך ובמעשיך! על האדם לראות את העולם עומד על כפות מאזניים, ובמעשה אחד ביכולתו להכריע ולהשיג את מתן התורה. בהכנה כזאת, בטוחים אנו שנזכה לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת", על פי ספר השיחות 'ליקוטי שיחות' כרך ב')

חסידות על הפרשה במדבר

שמיטה ויובל), שלא שבט לוי בלבד, אלא כל מי שנדבה רוחו אותו לעמוד לפני ה' ולשרתו, "הרי זה נתקדש קודש קודשים".

(ליקוטי-שיחות כרך יג עמ' 15)

המתגבר על הכיסויים מתחדש ומתעלה

והורידו את פרוכת המסך וכיסו בה את ארון העדות. ונתנו עליו כיסוי עור תחש ופרשו בגד כליל תכלת מלמעלה (ד,ה-ו)

שלושת כיסויי הארון רומזים לשלושה דברים המסתירים את אור הנשמה: הגוף, הנפש הבהמית, ואומות העולם: פרוכת המסך, שהיא חלק בקודש הקודשים, רומזת לגוף, שכן גם הגוף היהודי קדוש הוא. בגד כליל תכלת, שהיה מתאים למידת הארון, רומז לנפש הבהמית וליצר הרע, שהם "מקבילים" ו"מתאימים" לנפש האלוקית ויצר הטוב. כיסוי עור תחש, שלא היה חופף למידת הארון (ואפשר לכסות בו גם כלים אחרים), רומז לאומות העולם, שאין להן "התאמה" (ישירה) עם ישראל.

הווי אומר: כשם שכיסוי הארון הכין ואישר את העברתו למקום חדש, כן על ידי התגברות על כיסוייה של הנפש האלוקית היא מתעלה והולכת מחיל אל חיל.

(ליקוטי-שיחות, כרך ח, עמ' 17)

לימוד התורה גורם חידוש קיומו של הלומד

ואלה תולדות אהרן ומשה (ג,א)
שכל המלמד את בן חברו תורה כאילו ילדו (רש"י)

מה בין לימוד התורה להולדה?

העונש על ביטול תורה הוא "הכרת תכרת" (סנהדרין צט). ומכיון שקיומו של כל נברא מתחדש בכל רגע, נמצא שהמלמד את בן חברו תורה (ובכך למעשה מגן עליו מ'כרת') גורם לחידוש קיומו. לכן נחשב הדבר "כאילו ילדו", שכן הרב מקשר את התלמיד למקור חיותו וגורם למעין "הולדה" – חידוש קיומו באותו רגע.

(ליקוטי-שיחות, כרך כג, עמ' 16)

כל יהודי ראוי להתקדש כלוויים את משמרת בני-ישראל (ג,ח)

שכולן היו זקוקין לצורכי המקדש, אלא שהלוויים באים תחתיהם בשליחותם (רש"י)

ידוע הכלל (קידושין כג) שדבר שאדם אינו יכול לעשותו בעצמו, אין בכחו גם למנות שליח שיעשה את הדבר במקומו. מובן אפוא, שכל יהודי ראוי לעבוד את עבודת הלוויים, שהרי הלוויים עשו עבודה זו בתור שלוחי הציבור.

מכאן רמז וסמך לדברי הרמב"ם הידועים (סוף הלכות

בקרו אותנו באתר
www.tanyaor.com המחודש
 וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
 בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

ספר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפשו

YouTube f

תניא
 מודעות
 עצמית
 ביהדות

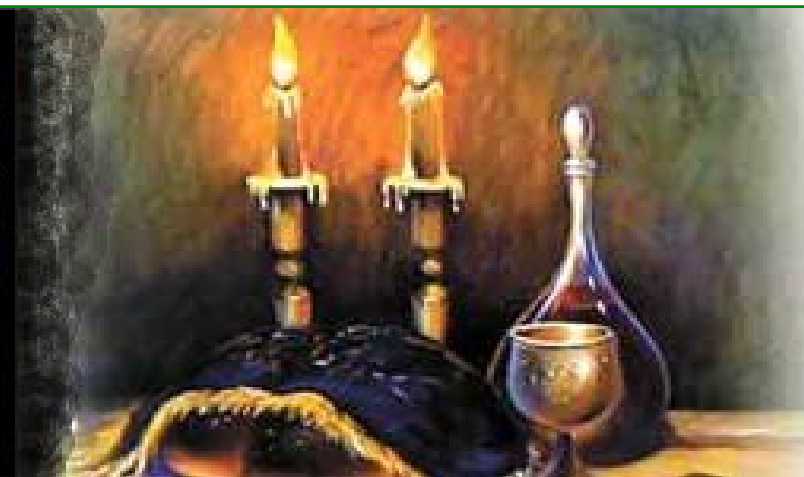
שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קיץ)
20:24	19:06	י-ם
20:26	19:21	ת"א
20:28	19:14	חיפה
20:25	19:22	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגליון